

LES 26

D. OEFENINGEN

1. Benoem de onderstaande vormen van de gebiedende wijs:

gbw	prs/ aor	act/ med/ pss	2 ^e / 3 ^e p	ev/mv	werkwoord	betekenis
λύε	prs	act	2 ^e	ev	λύω	maak los!
λύσατε	aor	act	2 ^e	mv	λύω	maakt los!
παρελθάτω	aor	act	3 ^e	ev	παρέρχομαι	het moet voorbijgaan
ἀγωνίζου	prs	med	2 ^e	ev	ἀγωνίζομαι	strijd!
παρακάλεσον	aor	act	2 ^e	ev	παρακαλέω	vermaan!
καταλλάγητε	aor	pss	2 ^e	mv	καταλλάσσω	wordt verzoend!
ἀναπαύσασθε	aor	med	2 ^e	mv	ἀναπαύω	neemt rust!
νήψατε	aor	act	2 ^e	mv	νήφω	weest nuchter!
σκοτισθήτωσαν	aor	pss	3 ^e	mv	σκοτίζω	verduisterd moeten worden
ἄνοιξον	aor	act.	2 ^e	ev	ἀνοίγω	ga open!
προσκαλεσάσθω	aor	med	3 ^e	ev	προσκαλέω	hij moet tot zich roepen
ἀγνίσθητι	aor	pss	2 ^e	ev	ἀγνίζω	word rein!

2. Vul de ontbrekende gegevens in (het grijze vakje blijft leeg):

φιλέω				
gbw	prs.act →	wordt	prs.med+pss →	wordt
2 ^e p.ev.	φίλε-ε	φιλει	φιλε-έου	φιλοῦ
3 ^e p.ev.	φιλε-έτω	φιλείτω	φιλε-έσθω	φιλείσθω
2 ^e p.mv.	φίλε-ετε	φιλεῖτε	φίλε-εσθε	φιλεῖσθε
3 ^e p.mv.	φιλε-έτωσαν	φιλείτωσαν	φιλε-έσθωσαν	φιλείσθωσαν

3. Vul de ontbrekende gegevens in:

	aor.act λαμβάνω	aor.med γίνομαι	aor.pss ἀποστέλλω	prs.act εἰμί
2 ^e p.ev.	λάβε	γενοῦ	ἀποστάληθι	ἴσθι
3 ^e p.ev.	λαβέτω	γενέσθω	ἀποσταλήτω	ἔστω, ἦτω
2 ^e p.mv.	λάβετε	γένησθε	ἀποστάλητε	ἔστε
3 ^e p.mv.	λαβέτωσαν	γενέσθωσαν	ἀποσταλήτωσαν	ἔστωσαν

4. Vertaal oefening: Mc 9:1-13

1	<p>Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες ὧδε τῶν ἐστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.</p>
	<p>Aantekeningen: ἔλεγεν is ind.impf.act. 3^e p.ev. van λέγω. εἰσὶν is ind.prs.act. 3^e p.mv. van εἰμί. γεύσονται is sub.aor.med. 3^e p.mv. van γεύομαι, het medium van γεύω, <i>proeven, smaken</i>. De uitdrukking γεύσονται θανάτου betekent <i>sterven</i>. Je kunt het hier vertalen met behulp van <i>zullen</i>. ἴδωσιν is sub.aor.act. 3^e p.mv. van ὁράω. ἐληλυθυῖαν is part.pf.act.acc.vr.ev. van ἔρχομαι. ἐστηκότων is part.pf.act.gen.mnl.mv. van ἵστημι, <i>plaatsen, stellen, staan</i>. Vertaling: en hij zei tot hen: amen zeg ik jullie dat er zijn sommigen hier van de staanden die volstrekt niet zullen sterven voordat zij zullen gezien hebben het koninkrijk van God gekomen zijnde in kracht.</p>
2	<p>Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν,</p>
	<p>Aantekeningen: παραλαμβάνει is ind.prs.act. 3^e p.ev. van παραλαμβάνω, <i>met zich meenemen</i>. ἀναφέρει is ind.prs.act. 3^e p.ev. van ἀναφέρω, <i>opdragen</i>. μετεμορφώθη is ind.aor.pss. 3^e p.ev. van μεταμορφόω, Vertaling: en na zes dagen neemt Jezus met zich mee Petrus en Jakobus en Johannes en brengt hen omhoog op een hoge berg apart alleen. En hij werd van gedaante veranderd ten overstaan van hen.</p>
3	<p>καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι.</p>
	<p>Aantekeningen: ἐγένετο is ind.aor.med. 3^e p.ev. van γίνομαι, <i>worden</i>. στίλβοντα is part.prs.act.nom.onz.mv. van στίλβω, <i>glanzen, stralen</i>. οἷα is btrvnw.acc.onz.mv. van οἶος, hoedanig (als). δύναται is ind.prs.med. 3^e p.ev. van δύναμαι. λευκᾶναι is de inf.aor.act van λευκαίνω. Vertaling: en de kleren van hem werden stralend wit zeer, zoals een wolkammer op aarde niet kan zo wit maken.</p>
4	<p>καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωϋσεὶ καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ.</p>
	<p>Aantekeningen: ὤφθη is ind.aor.pss. 3^e p.ev. van ὁράω. ἦσαν is ind.impf.act. 3^e p.mv. van εἰμί. συλλαλοῦντες is part.prs.act.nom.mnl.mv. van συλλαλέω, <i>in gesprek zijn met</i>. Vertaling: en er werd gezien (verscheen, liet zich zien) aan hen Elia met Mozes en zij waren sprekende met Jezus.</p>

5	καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥαββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεὶ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν.
	Aantekeningen: ἀποκριθεὶς is part.aor.pss.nom.mnl.ev. ἀποκρίνομαι. ποιήσωμεν is sub.aor.act. 1 ^e p.mv. van ποιέω. Vertaling: en antwoordende Petrus zegt tot Jezus: rabbi, goed is (het) ons hier te zijn en laten wij maken drie tenten: voor u één en voor Mozes één en voor Elia één.
6	οὐ γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῇ, ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο.
	Aantekeningen: ᾔδει is ind.plusq.act. 3 ^e p.ev. van οἶδα. De plusquamperfect (voltooid verleden tijd, bv <i>ik had losgemaakt</i>) komt heel weinig voor in het NT. Kan hier vertaald worden met <i>hij wist</i> . ἀποκριθῇ is de sub.aor.pss. 3 ^e p.ev. van ἀποκρίνομαι. ἐγένοντο is ind.aor.med. 3 ^e p.mv. van γίνομαι. Vertaling: want hij wist niet wat hij moest antwoorden want zij waren bevreesd geworden.
7	καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ
	Aantekeningen: ἐγένετο is ind.aor.med. 3 ^e p.ev. van γίνομαι, <i>worden</i> . ἐπισκιάζουσα is part.prs.act.nom.vr.ev. van ἐπισκιάζω, <i>overschaduw</i> . ἀκούετε is gbw.prs.act. 2 ^e p.mv. ἀκούω. Let op: met de gen. Vertaling: en het geschiedde een wolk overschaduwend hen en het geschiedde een stem uit de wolk: deze is de zoon van mij de geliefde, luister naar hem.
8	καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.
	Aantekeningen: ἐξάπινα komt alleen hier voor in het NT. περιβλεψάμενοι is part.aor.med.nom.mnl.mv. van περιβλέπω, <i>rondkijken</i> . εἶδον is ind.aor.act. 3 ^e p.mv. van ὁράω. Vertaling: en plotseling om zich heenziende niet meer niemand zij zagen maar Jezus alleen bij zich.
9	Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἃ εἶδον διηγῶνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.
	Aantekeningen: καταβαινόντων is part.prs.act.gen.mnl.mv. van καταβαίνω, <i>naar beneden gaan</i> . διεστείλατο is ind.aor.med. 3 ^e p.ev. van διαστέλλω, <i>gebieden</i> . μηδενὶ is onb.vnw.dat.mnl.ev. van μηδεὶς. ἃ is btrvnw.acc.onz.mv. ὅς. διηγῶνται is sub.aor.med. 3 ^e p.mv. van διηγέομαι, <i>vertellen</i> . ἀναστῇ is sub.aor.act. 3 ^e p.ev. van ἀνίστημι, <i>opstaan</i> . Vertaling: en terwijl zij naar beneden gingen vanaf de berg gebod hij hun dat aan niemand wat zij gezien hebben zij mogen vertellen, dan alleen wanneer de zoon des mensen uit (de) doden is opgestaan.

10	καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
	<p>Aantekeningen: ἐκράτησαν is ind.aor.act. 3^e p.mv. van κρατέω. συζητοῦντες is part.prs.act.nom.mnl.mv. van συζητέω, <i>redetwisten, onderzoeken</i>. ἀναστῆναι is inf.aor.act. van ἀνίστημι. Vertaling: en het woord hielden ze vast bij zich, redetwistende (onderzoekende) wat het is het uit (de) doden opstaan.</p>
11	Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;
	<p>Aantekeningen: ἐπηρώτων is ind.impf.act. 3^e p.mv. van ἐπερωτάω. ὅτι kun je hier het beste vertalen met <i>waarom?</i> of: <i>toch</i>. δεῖ is ind.prs.act. 3^e p.ev. van δει. ἐλθεῖν is inf.aor.act. van ἔρχομαι. Vertaling: en zij vroegen hem zeggende: waarom zeggen de schriftgeleerden dat Elia het is nodig (= moet) komen eerst?</p>
12	ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ;
	<p>Aantekeningen: ἔφη is de ind.aor/impf.act. 3^e p.ev. van φημί, <i>spreeken</i>. ἐλθὼν is part.aor.act.nom.mnl.ev. van ἔρχομαι. ἀποκαθιστάνει is ind.prs.act. 3^e p.ev. van ἀποκαθιστάνω, <i>herstellen</i>. γέγραπται is ind.pf.pss. 3^e p.ev. γράφω. πάθῃ is sub.aor.act. 3^e p.ev. van πάσχω. ἐξουδενηθῇ is sub.aor.pss. 3^e p.ev. ἐξουδενέω, <i>minachten</i>. Vertaling: Maar hij zei tot hen: Elia wel is gekomen eerst, hij herstelt alles. En hoe is geschreven over de zoon des mensen dat veel hij moet lijden en geminacht moet worden?</p>
13	ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.
	<p>Aantekeningen: ἐλήλυθεν is ind.pf.act. 3^e p.ev. van ἔρχομαι. ἐποίησαν is ind.aor.act. 3^e p.mv. van ποιέω. ὅσα is btrvnw.acc.onz.mv. van ὅσος. ἤθελον is ind.impf.act. 3^e p.mv. van θέλω. Vertaling: maar ik zeg u dat en Elia is gekomen en zij hebben gedaan met hem alwat zij hebben gewild, zoals is geschreven over hem.</p>